

Handling 2021 nr 166

Redovisning av uppdrag om hur målet i hbtq-planen gällande inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022 samt förslag om ansvarig nämnd

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från S, M, L, C och D den 27 augusti 2021 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Nämnden för konsument- och medborgarservice tilldelas uppdraget som ansvarig för åtgärden i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017–2021 om att i samverkan med civila samhället inrätta en mötesplats, ett regnbågshus, för hbtq-personer. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 2, i denna del förklaras därmed fullgjort.
2. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 3, om att utreda hur målet i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor angående inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas och förklaras fullgjort.
3. 1,5 mnkr överförs från Socialnämnd Centrum 2021 års budget till nämnden för konsument- och medborgarservice för att verkställa åtgärden i hbtq-planen om att inrätta en mötesplats, ett regnbågshus.
4. Nämnden för konsument- och medborgarservice får i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden och lokalnämnden, eller i förekommande fall andra nämnder och bolag med lokalansvar samt civilsamhället, skyndsamt ställa lämpliga, tillgängliga och trygga lokaler till förfogande för en mötesplats, ett regnbågshus.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jessica Blixt (D), tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och Axel Darvik (L) yrkade bifall till yrkande från S, M, L, C och D den 27 augusti 2021. Vidare yrkade Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och Axel Darvik (L) avslag på tilläggsyrkande från MP och V den 13 augusti 2021 och yrkande från SD den 13 augusti 2021.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 13 augusti 2021.

Karin Pleijel (MP) och Daniel Bernmar (V) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från MP och V den 13 augusti 2021 samt avslag på yrkande från S, M, L, C och D den 27 augusti 2021 och yrkande från SD den 13 augusti 2021.

Kommunstyrelsen beslutade utan omröstning att bifalla Jessica Blixts m.fl. yrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 27 augusti 2021.

Göteborg den 1 september 2021
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande
Särskilt Yttrande

S, M, L, C, D
KD

2021-08-27

Ärende nr 2.1.6

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag om hur målet i hbtq-planen om inrättande av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022 samt förslag om ansvarig nämnd.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Nämnden för konsument- och medborgarservice tilldelas uppdraget som ansvarig för åtgärden i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017–2021 om att i samverkan med civila samhället inrätta en mötesplats, ett regnbågshus, för hbtq-personer. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 2, i denna del förklaras därmed fullgjort.
2. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 3, om att utreda hur målet i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor angående inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas och förklaras fullgjort.
3. 1,5 mnkr överförs från Socialnämnd Centrum 2021 års budget till Nämnden för konsument- och medborgarservice för att verkställa åtgärden i hbtq-planen om att inrätta en mötesplats, ett regnbågshus.
4. Nämnden för konsument- och medborgarservice får i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden och lokalnämnden, eller i förekommande fall andra nämnder och bolag med lokalansvar samt civilsamhället, skyndsamt ställa lämpliga, tillgängliga och trygga lokaler till förfogande för en mötesplats, ett regnbågshus.

Yrkandet

Att staden genomför åtgärder för mer jämlika livsvillkor för hbtq-personer är en viktig markering att Göteborg är en stad där alla ska kunna känna sig trygga att leva öppet, oavsett sexuell läggning och identitet.

Det är angeläget att regnbågshuset blir tillgängligt för de som av olika skäl inte kan, vill eller vågar vara öppna med sin läggning och identitet. Det är betydligt svårare att vara öppen som hbtq-person i stadens socialt utsatta områden som i högre grad präglas av traditionella könsnormer och hedersförtryck. Vi anser därför att regnbågshuset bör få en strategisk lokalisering som gör det enkelt för personer som inte redan är öppna i sin identitet eller aktiva inom hbtq-organisationer att komma dit.

Vi förordar därför en lokalisering vid, eller i anslutning till, någon av de befintliga eller kommande strategiska knutpunkter som utpekats i stadens utbyggnadsplan, exempelvis Gamlestads torg, Selma Lagerlöfs torg eller Brunnsbo torg. Knutpunkter där staden,

genom lokalnämnden och andra nämnder och bolag med lokalansvar, redan idag har lokaler som skulle kunna vara lämpliga för en mötesplats, ett regnbågshus.

Uppdraget bör läggas på nämnden för konsument- och medborgarservice. Nämnden ska ha fortsatt dialog och samverkan med stadens HBTQ-råd och civilsamhället i processen att inrätta en mötesplats, ett regnbågshus. Rätten till sin egen sexuella identitet och till demokratiskt deltagande är i första hand en medborgarrättslig fråga, inte en kulturfråga. Genom att lägga uppdraget till konsument- och medborgarnämnden markerar staden att frågan ytterst handlar om hbtq- personers grundläggande demokratiska fri- och rättigheter. Genom att tydligt utpeka samverkan med kulturnämnden och lokalnämnden, eller i förekommande fall andra nämnder och bolag med lokalansvar, är förhoppningen att bra och trygga mötesplatser inom ramen för ett regnbågshus ska kunna stå färdiga under 2022.

Finansiering för kommande år hänvisas till ordinarie budgetprocess.

Yrkande
2021-08-13

Ärende nr 2.1.5

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag om hur målet i hbtq-planen gällande inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022 samt förslag om ansvarig nämnd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 3, om att utreda hur målet i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor angående inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att söka externa finansiärer för ett framtida regnbågshus.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att undersöka om de medel som är planerade för ett regnbågshus istället kan användas till verksamhet för särskilt utsatta och förtryckta målgrupper inom hbtq. Fokus läggs på skyddat boende och jourverksamhet.

Yrkandet

Sverige har länge varit ett föregångsland när det gäller öppenheten och respekten för olikheter. Sverigedemokraterna vill att alla fortsatt ska behandlas lika av lagen oavsett sexuell läggning eller identitet och att all diskriminering ska bekämpas. Med de ekonomiska svårigheter Göteborgs Stad står inför måste vi prioritera rätt och prioritera om.

Särskilt utsatta målgrupper inom hbtq ska prioriteras

Många hbtq-personer lever under hedersförtryck och upplever att de inte är fria att leva som de vill. Utsattheten för hatbrott med homofobiska motiv ökar. Särskilt svårt kan det vara för hbtq-personer som växer upp i våra utsatta områden där det ofta finns fördomsfulla och diskriminerande uppfattningar om hbtq-personer. I utsatta områden är det ofta svårt för västerländska värderingar, mänskliga rättigheter och demokrati att få genomslag fullt ut.

För Sverigedemokraterna är kampen mot hot, våld, hatbrott och hederskultur den viktigaste frågan för att förbättra hbtq-personers ställning. Här kan vi göra skillnad på riktigt för de hbtq-personer som bäst behöver det i Göteborg.

Vi ser att det finns ett mer akut behov att lösa det praktiska runt vart någonstans hbtq-personer som faller offer för våld och förtryck ska ta vägen, än att lösa nya samlingsplatser för hbtq-personer.

Det finns större nytta med att fokus läggs på planering runt kompetenshöjande insatser kring hbtq/heder för samtliga medarbetare som arbetar med nyanlända samt ensamkommande på asylboenden och inom socialtjänsten med olika mottagarfunktioner för att förbättra hbtq-personers livsvillkor. Vi vill även att man genomför kompetenshöjande insatser kring hbtq/hedersrelaterat i de kommunala bostadsbolagen/störningsjourerna.

Stadens hbtq-råd, Social resursförvaltning och Framtiden AB kan välja att samarbeta mer aktivt med bland annat föreningen HOMAN Göteborg som riktar sig till och stöttar invandrade hbtq-personer, samt de som utsätts för just hedersrelaterat våld. Varje år söker denna förening ekonomiskt stöd av Göteborgs Stad. 2020 fick föreningen åter igen endast 100 000 kr av de 500 000 kr som föreningen ansökt om¹.

I Göteborgs finns idag även ideella aktörer såsom GIA, Gays in Angered, samt House of colors som vänder sig till unga hbtq-personer. Staden bör i dagsläget prioritera att utveckla dessa organisationer för att kunna öka toleransen och hjälpa hbtq-personer i våra mest utsatta områden.

Vi finner det verklighetsfrånvänt att Göteborgs Stad väljer bort finansiering till dessa viktiga aktörer samtidigt som staden planerar för en samlingslokal i form av ett Regnbågshus som beräknas kosta 4 miljoner kronor. Det bör rimligen vara lokaler som tillhandahålls av enskilda föreningar/nätverk eller privata klubbar och restauranger som utgör samlingsplatser för stadens Community.

Det finns en hbtq-guide till gayvänliga ställen i "Thatsup", vi har befintliga mötesplatser i Göteborg såsom Vapiano och Bee Kök & Bar där alla människor behandlas med lika värde och respekt. Vill man ha ytterligare variation på öppna mötesplatser, så hamnar det utöver kommunens kärnverksamhet och då kan man istället söka föreningsbidrag för detta.

Den dagen Göteborg kan hålla en Prideparad även i stadens utsatta områden utan att attackeras av motdemonstranter, då har vi nått målet om ökad tolerans och allas lika värde på riktigt.

¹ <http://www.homan.se/blog-2/files/0fc8d28341cd9ac850e91601da45de9f-25.html>

Yrkande angående redovisning av uppdrag om hur målet i hbtq-planen gällande inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022 samt förslag om ansvarig nämnd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kulturnämnden får i uppdrag att i samverkan med nämnden för demokrati- och medborgarservice och lokalnämnden ta ett samlat grepp om olika förutsättningar för att inrätta ett regnbågshus, som exempelvis finansiering, val av lokal, bemanning/drift och verksamhetens omfattning samt att ta fram ett konkret förslag på var och hur ett regnbågshus kan etableras. De 1,5 mnkr som i budget är avsatta för att etablera och förverkliga ett regnbågshus överförs till kulturnämnden.
2. Finansiering för regnbågshuset för år 2022 och framåt hänskjuts till respektive partikonstellations budgetarbete.
3. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

Göteborg stad behöver ett Regnbågshus. Behovet av inkluderande mötesplatser för hbtqi-personer lyfts återkommande av hbtqi-communityt självt men också i studier av hbtqi-personers livsvillkor och i det nationella hbtqi-arbetet. Det här är en fråga om hälsa men också om rättigheter och demokrati. Det är inget vi kan ta lätt på.

Det finns ett tydligt och väldefinierat behov av en social mötesplats för det mångfacetterade hbtqi-communityt. Hos hbtqi-föreningar finns ett behov av kontor och rum för föreningsaktiviteter. Det finns ett behov av trygga platser för tillfälliga nätverk och enskilda, icke-organiserade hbtqi-personer.

Vi rödgrönrosa anser att arbetet med målet i hbtq-planen gällande att inrätta ett regnbågshus redan har tagit alldeles för lång tid. Den pågående pandemin har medfört

ökad isolering och ensamhet för många, särskilt hårt drabbas redan utsatta grupper. Behovet av ett regnbågshus är därför större än någonsin. Ett oklart uppdrag och en olöst finansiering har medfört att uppdraget till sin helhet inte har kunnat genomföras. Det är därför av yttersta vikt att ansvarig nämnd får ett tydligt uppdrag att ta ett samlat grepp om förutsättningarna för att inrätta ett regnbågshus.

Utredningen visar på att den årliga kostnaden för ett regnbågshus är omkring 3 mnkr. Detta får respektive partikonstellation ta hänsyn till i sina budgetförslag inför år 2022.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-06-15

Diarienummer 0811/21

Handläggare

Anna-Carin Jansson

Telefon: 031-368 06 27

E-post: anna-carin.jansson@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag om hur målet i hbtq-planen gällande inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022 samt förslag om ansvarig nämnd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kulturnämnden tilldelas uppdraget som ansvarig nämnd för åtgärden i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 om att inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer. Kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 2, i denna del förklaras därmed fullgjort.
2. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 punkt 3, om att utreda hur målet i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor angående inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022, i enlighet med vad som framgår i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande samt förslag på fortsatt inriktning, antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27, om att utse ny ansvarig nämnd för åtgärden i hbtq-planen om att inrätta ett Regnbågshus samt att utreda hur målet ska kunna verkställas senast under 2022.

Stadsledningskontoret har i beredningen utgått från identifierade behov av en mötesplats för hbtq-personer, den nya nämndorganisationens påverkan på uppdraget, hbtq-communityts synpunkter samt tidigare nämnds beredning av uppdraget samt redovisning av kostnader utifrån olika ambitionsnivåer av ett regnbågshus.

Utifrån kulturnämndens reglemente kap 2 § 1 om att ansvara för att bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd bedömer stadsledningskontoret att ansvaret för målet ska tilldelas kulturnämnden. Uppdraget föreslås omhändertas i nära samverkan med nämnden för konsument- och medborgarservice och andra relevanta nämnder. Detta bedöms ligga väl i linje med nämnden för konsument- och medborgarservices förstärkta demokratiuppdrag samt målet i hbtq-planen om att åtgärden ska bidra till att hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet.

För att ta arbetet vidare ser stadsledningskontoret ett samlat grepp om olika förutsättningar som exempelvis finansiering, val av lokal, bemanning/drift och verksamhetens omfattning som en framkomlig väg. Ett på förhand definierat ekonomiskt utrymme kan också möjliggöra att arbetet med regnbågshuset innehåll och verksamhetens omfattning tar steg framåt.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadsledningskontoret delar social resursförvaltnings bedömning att ett tydliggörande av budgetramar skulle skapa förutsättningar för arbetet.

I samband med att social resursnämnd utsågs som ansvarig nämnd för åtgärden om att inrätta ett regnbågshus när Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor antogs 2017, medföljde inga särskilda medel. Istället hänvisades nya åtgärder som skulle kunna medföra ökande kostnader för ansvarig nämnd till ordinarie budgetprocess. Någon framställan inom ramen för ordinarie budgetprocess har inte gjorts. Men i Göteborgs Stads budget för 2021 har 1,5 mnkr avsatts för att etablera och förverkliga förslaget om ett regnbågshus i Göteborg.

Inrättandet av ett regnbågshus beräknas medföra både initiala och långsiktiga kostnader. Kostnaden för ett regnbågshus är beroende bland annat av storlek av lokal, behov av anställd personal, driftkostnader, verksamhetens omfattning samt civilsamhällets medverkan. Att ta ett samlat grepp kring dessa förutsättningar i en nära samverkan mellan ansvarig nämnd och andra relevanta nämnder skulle enligt stadsledningskontoret kunna vara ett sätt att ta arbetet vidare. Om en projektledartjänst bedöms behöva komma till uppskattas en sådan på årsbasis kosta ca 800 000 kronor.

I sin slutrapport till social resursnämnd av uppdraget 2020-12-18 redovisar social resursförvaltningen en uppskattning av kostnader som olika ambitionsnivåer av ett regnbågshus skulle kunna innebära:

- Lokalhyra för ett Regnbågshus i storleksordningen 1000 kvadratmeter uppskattas till en årlig hyreskostnad om ca 2 100 000 kronor. En mindre lokal på cirka 500 kvadratmeter till en årlig hyreskostnad om ca 1 050 000 kronor.
- Kostnad för en heltidsanställd samordnare som stödjer husets verksamhet beräknas uppgå till ca 600 000 kronor/år. En mer omfattande verksamhet skulle eventuellt kunna innebära behov av teknisktöd och städ. Detta skulle ge en ytterligare lönekostnad på 300 000 kronor.
- Om lokalvård inte läggs in i någon av tjänstebeskrivningarna ovan, uppskattas en kostnad om 40 000 kronor per år för en lokal på 1000 kvadratmeter och 20 000 kronor för en mindre lokal tillkomma.
- It- och telefonkostnader beräknas till 30 000 kronor/år. Utöver det uppskattas de årliga kostnaderna till 20 000 kronor för förbrukningsmateriel och liknande.
- En annan kostnad som kan tillkomma är leasingkostnader för inventarier. De kan variera beroende på omfång av lokal och om det är befintliga lokaler eller nystart av verksamhet. Den ungefärliga kostnaden beräknas till 100 000 kronor per år.

Andra initiala kostnader som kan tillkomma är eventuell nödvändig ombyggnation vid skapandet av ett Regnbågshus. Det kan även finnas trygghets- och säkerhetsaspekter som behöver beaktas.

I en förfrågan till ett antal föreningar i communityt som social resursförvaltning genomförde 2020 kring vilka förutsättningar föreningarna eventuellt hade att bidra med i en samfinansiering av ett Regnbågshus framkom att de flesta hade små eller begränsade möjligheter. I de fall möjligheten fanns, kopplades dessa till eventuellt beviljade föreningsbidrag och att bidragen motsvarar föreningarnas lokalbehov.

Bedömning ur ekologisk dimension

På samma sätt som hbtq-personer besitter en mängd olika egenskaper är communityt även representerat i samtliga delar av staden. En mötesplats, ett Regnbågshus, som riktar sig till hela communityt bedöms medföra en viss grad av ökat resande inom staden. Samtidigt skulle en gemensam mötesplats kunna innebära möjligheter för föreningar och enskilda att dela resurser som exempelvis teknisk utrustning och material.

Bedömning ur social dimension

Inrättandet av en mötesplats, ett Regnbågshus, bedöms både inverka positivt på hbtq-personers hälsa/sociala liv och hbtq-personers möjligheter att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet. Åtgärden ligger även väl i linje med stadens utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna och stadens jämlikhetsmål.

I arbetet med Agenda 2030, både på nationell och lokal nivå, har det identifierats ett behov av att synliggöra grupper för vilka de globala målen nås i mindre utsträckning än för andra och där en relativt sett högre andel individer inte får sina mänskliga rättigheter uppfyllda. En grundprincip i Agendan är att ingen ska lämnas utanför.

Bilagor

1. Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2020-09-10 § 27
2. Social Resursförvaltnings slutrapport 2020-12-16 Trygga mötesplatser och skyddat boende och stöd för hbtq-personer med bilaga

Ärendet

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen 2020-09-10 § 27 beslutspunkt 2 och 3, om att föreslå ny ansvarig nämnd för målet i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor om att inrätta ett regnbågshus som tidigare ägdes av social resursnämnd samt att utreda hur målet om inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022.

Delmålen i beslutspunkt 3 om att utreda hur målen med inrättandet av skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna inrättas senast under 2022, redovisas i ett eget ärende Dnr 1320/20 till kommunstyrelsen sammanträde 2021-08-18.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2020-09-10 § 27, beslutspunkt 2 och 3, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå ny ansvarig nämnd för mål i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor som tidigare ägdes av social resursnämnd samt att utreda hur målet om inrättandet av ett regnbågshus ska kunna verkställas senast under 2022.

Målet om ett regnbågshus kommer från följande åtgärd i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 som antogs av KF 2017-01-26:

- Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer

I en processuppföljning av Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 som utfördes av stadsledningskontoret två år efter att planen antagits, bedömdes åtgärden med inrättandet av regnbågshus som ”i ett initialskede men svårbedömd” KS 2019-10-23 § 768.

Planen, som är stadens första styrdokument med hbtq-fokus, togs under 2016 fram i en medskapande process tillsammans med stadens verksamheter och Göteborgs Stads HBTQ-råd utifrån rekommendationer i hbtq-rapporten Normbrytande liv i Göteborg, 2014. Av rekommendationerna som lämnades var åtgärder om mötesplatser, tillsammans med insatser för våldsutsatta hbtq-personer, bland de högst prioriterade av HBTQ-rådet. Rådet konstaterade 2020 att implementeringstakten av planen ”är fortsatt svag” och översände ett yttrande till kommunstyrelsen 2020-06-13 § 553 där rådet underströk att skapa ”möjligheter för dessa grupper att få tillgång till inkluderande mötesplatser (regnbågshus)” var bland de viktigaste för hbtq-communityt.”

I kommunfullmäktiges beslut 2020-09-10 § 27, beslutspunkt 1, fick kommunstyrelsen även i uppdrag att förlänga hbtq-planens giltighetstid. Ärendet återrapporterade i Årlig översyn av styrande dokument 2020, kommunfullmäktige 2021-05-20 § 71. Som beslutspunkt 3 beslutade kommunfullmäktige att förlänga Plan för att förbättra hbtq-personer till och med 2022-12-31.

Utredningens genomförande

I kommunstyrelsens uppdrag från kommunfullmäktige 2019-09-10 ingår två delar. Dels att föreslå ny ansvarig nämnd för åtgärden, dels att utreda hur målet med ett regnbågshus ska kunna inrättas under 2022.

Stadsledningskontoret redovisar i den här utredningen bakgrund till mötesplatser för hbtq-personer, tidigare beredning av uppdraget samt den nya nämndorganisationens påverkan på uppdraget.

Utredningen har identifierat olika faktorer som sammanvägt bildar underlag för stadsledningskontorets bedömning och förslag på ny ansvarig nämnd och fortsatt inriktning för arbetet. Avstämningar och/eller kunskapsinhämtning har gjorts från:

- Social Resursförvaltnings redovisning av uppdraget
- Kulturförvaltningen
- Konsument- och medborgarservice
- Göteborgs Stads HBTQ-råd

Mångfalden inom hbtq-communityt

Hbtq har sedan ett tiotal år utgjort samlingsbegreppet för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera. I Sveriges första Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter från 2021 används det alltmer förekommande begreppet hbtqi, där i:et står för intersexpersoner som är personer med en kroppslig utveckling som inte är entydig i fråga om kön. Medan homo- och bisexualitet avser sexuell läggning, används transpersoner som ett samlingsnamn för personer som inte identifierar sig som cispersoner. Med cispersoner avses vanligtvis personer vars juridiska och biologiska kön stämmer överens och alltid har stämt överens med deras könsidentitet och könsuttryck. I utredningen kommer på grund av referenser till tidigare källor mestadels begreppet hbtq användas.

I likhet med en mängd olika identiteter är hbtq-communityt också mångfacetterat vad gäller övriga egenskaper och organisering. Det finns ett antal etablerade nationella föreningar inom communityt som exempelvis RFSL, Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter, och transföreningen FPES, Full Personality Expression Sweden. Det finns även ett lokalt civilsamhälle som på en mängd sätt samlar olika grupper. Bland annat finns Homan, som vänder sig till invandrare hbtq-personer, West Pride som årligen arrangerar en pridefestival, EKHO, en ekumenisk förening för kristna hbtq-personer, Transammans som organiserar transpersoner och närstående, samt ett antal grupper och nätverk kopplade till RFSL Göteborg, exempelvis Stolta föräldrar, Regnbågsfamiljer, Hbt-seniorerna för äldre hbtq-personer och Newcomers som är en social plattform för hbtqi-flykting och hbtqi-migranter.

En ansenlig del grupper är organiserade som nätverk och då ofta av tillfällig karaktär. Det är värt att understryka att flertalet hbtq-personer i Göteborg inte är organiserade i en förening eller nätverk med en uttalad inriktning eller verksamhet.

Mötesplatser för hbtq-personer

Behovet av mötesplatser för hbtq-personer lyfts återkommande i studier om hbtq-personers livsvillkor, i det nationella hbtq-arbetet och från hbtq-communityt självt. Både utifrån demokratiska aspekter där olika delar av ett brett och heterogent community med ett gemensamt forum bedöms ges möjlighet till aktivt deltagande i demokratiska processer och där rättighetsfrågor och erfarenheter kan lyftas och formuleras. Men också utifrån vetenskapen om bland annat större psykisk ohälsa, risk för isolering och utsatthet för våld bland personer inom hbtq-gruppen jämfört med majoritetsbefolkningen.

Bland annat visar rapporten Olika verkligheter - Unga hbtq-personer om sina levnadsvillkor, som publicerades av MUCF 2019, att närmare tre av tio unga hbtq-personer uppgivit att de under det senaste halvåret blivit mobbade eller utfrysta, vilket är nästan dubbelt så många som bland andra unga. Det är också tre gånger så vanligt att unga hbtq-personer har blivit utsatta för sexuellt våld eller utnyttjande under det senaste halvåret än bland andra unga.

I ett sakråd på nationell nivå med civila samhället som genomfördes inför framtagandet av regeringens Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2021, betonade representanter för hbtq-communityt att pandemin har medfört en ökad isolering och ensamhet för den redan utsatta gruppen äldre hbtqi-personer och i synnerhet äldre transpersoner. En särskild utsatthet för hbtq-gruppen under pandemin har även redovisats i andra rapporter och sammanställningar, bland annat vad gäller för unga hbtq-personer och då särskilt transungdomar. Men även för hbtq-personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Svensk forskning som belyser äldre hbtq-personers livsvillkor är begränsad men internationell forskning påvisar bland annat att äldre homo- och bisexuella och transpersoner oroar sig mer för ålderdomen än heterosexuella och cispersoner.

Mötesplatser i Göteborg

I hbtq-rapporten Normbrytande liv i Göteborg slås fast att det finns möjligheter att leva ett gott liv i öppenhet som hbtq-person i Göteborg. Samtidigt upplever flera av de som deltar i rapporten att de inte kan vara självklara och öppna i livets alla delar, exempelvis som att hålla en partner i handen på stadens gator. De förgivettagna föreställningarna om kön och sexualitet är livsvillkor som deltagarna i rapporten uppger att de alltid måste förhålla sig till.

Stadens hbtq-community och HBTQ-råd har i flera sammanhang lyft ett behov av mötesplatser öppna för normbrytande liv oavsett exempelvis ålder, kön, funktionalitet eller etnicitet. Särskilt angeläget ser man trygga mötesplatser vara för äldre och yngre hbtq-personer, men också för hbtq-personer som söker asyl samt unga hbtq-personer som kläms mellan att leva i en oförstående heteronormativ kontext i skola och samhälle och i ett familjeliv med starka hedersnormer.

Inom Göteborgs stad finns idag finns GIA, Gays in Angered, och House of colors som vänder sig till unga hbtq-personer. I övrigt är det inom lokaler som tillhandahålls av enskilda föreningar/nätverk eller privata klubbar och restauranger som utgör samlingsplatser för stadens community. Någon gemensam plats med utrymme för olika grupper och icke-organiserade enskilda i hbtq-communityt att mötas på finns i dagsläget inte.

Inrättandet av Regnbågshus

I samband med att Plan för hbtq-personers livsvillkor 2017-2021 antogs av Göteborgs kommunfullmäktige 2017 utsågs social resursnämnd till ansvarig nämnd för åtgärden att inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer inom planens giltighetstid.

Åtgärden är en del av planens temaområde Mötesplatser och inkluderande rum som har som mål att ”Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet”.

I den medskapande processen med hbtq-communityt och HBTQ-rådet i framtagandet av Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor och framgent har ett antal aspekter på vad communityt ser bör rymmas i ett regnbågshus återkommande lyfts. Bland annat har det framförts önskemål om att:

- Huset ska utgöra en samlingsplats för hela det mångfacetterade communityt – det vill säga för alla oavsett olikheter vad gäller identitet, sexuell läggning, ålder, funktionalitet, etnicitet och andra variabler
- Det ska vara tillgängligt för hbtq-föreningar med behov av kontor, möteslokaler och utåtriktad verksamhet men också för tillfälliga nätverk och hbtq-personer som inte är organiserade
- Det ska finnas utrymme för hbtq-communityt att inom huset ta egna initiativ att utforma aktiviteter
- Det ska rymma en kaféverksamhet/restaurang
- Det ska finnas utrymme för att bedriva samtalsstöd
- Fokus läggs på att huset är tillgänglighetsanpassat och tryggt utifrån olika säkerhetsaspekter
- Kommunen står för drift
- Det finns en långsiktig finansiering

Social Resursförvaltnings beredning av uppdraget

Social Resursförvaltning har etappvis tagit sig an uppdraget med början 2018. Frågor som har behövt hanteras är bland annat gällande husets innehåll, lokal, drift/bemanning och finansiering samt hur samverkan med civila samhället ska se ut.

En återkommande utmaning för förvaltningen har varit att hbtq-communityt är mångfacetterat och att det inte finns någon självklar enskild organisation för staden att föra samtal eller samverka med.

I början av 2018 bjöds hbtq-communityt inledningsvis in till ett öppet möte varefter en arbetsgrupp med några av mötesdeltagarna från civilsamhället och en medarbetare från förvaltningen ingick. Arbetsgruppen tog bland annat fram en enkät som skickades till delar av communityt för att fånga tankar kring utformandet av ett Regnbågshus.

Förvaltningen har även hållit ett öppet seminarium samt vid några tillfällen bjudits in till stadens HBTQ-råd för dialog.

En olöst finansiering av ett regnbågshus har medfört att uppdraget till sin helhet inte kunnat genomföras. I samband med att hbtq-planen antogs, hänvisades nämndernas eventuella ökade kostnader till ordinarie budgetprocess. I arbetet har ytterligare en försvårande faktor varit att de frågor som behövt hanteras vad gäller regnbågshusets innehåll, lämplig/möjlig lokal, drift/bemanning och finansiering är beroende av varandra. Det har varit svårt att komma vidare utan att de enskilda delarna har varit klargjorda.

Utifrån ett uppdrag i Göteborg Stads budget för 2020 till social resursnämnd om att tillsammans med HBTQ-rådet, och berörda aktörer, föra en dialog kring hur arbetet med att etablera ett Regnbågshus ska tas vidare och utformas, har tre dialoger mellan social resursnämnds och HBTQ-rådets presidier genomförts under 2020.

Slutrapport av uppdraget

Vid social resursnämnds sammanträde 2020-12-16 slutredovisar social resursförvaltning sitt arbete med uppdraget i Plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor om att inrätta ett regnbågshus. (bilaga 2).

I rapporten redovisar förvaltningen bedömningen att för att kunna gå vidare behövs ett samlat grepp i arbetet med finansiering, lokalisering och innehåll av aktiviteter i huset. Dessa delar ser förvaltningen är nära sammanlänkade och för att komma framåt i frågan behöver samtliga delar hanteras parallellt.

Som en del av beredningen ställde social resursförvaltning 2020 en förfrågan till ett antal föreningar i communityt om vilka förutsättningar de eventuellt har för att bidra till en samfinansiering av ett regnbågshus. Några av föreningarna har tidigare uttryckt ett intresse av att flytta sina kontor och verksamheter till ett regnbågshus. Det framkom att det finns olika förutsättningar för att bidra ekonomiskt, men att de flesta föreningar hade små eller begränsade möjligheter. Dock konstaterades ett intresse bland några av de större hbtq-föreningarna av att lägga motsvarande sina hyreskostnader i lokaler i ett regnbågshus, under förutsättning av föreningarna erhåller dessa medel i föreningsbidrag och att kostnaden motsvarar lokalbehovet.

Vad gäller lokalkostnader redogör förvaltningen att vid jämförelser med verksamheter som har möteslokaler i stadens lokaler som innefattar ett flertal rum för olika aktiviteter, skulle en motsvarande lokalhyra för ett regnbågshus med en lokal i storleksordningen 1000 kvadratmeter innebära en årlig hyreskostnad om cirka 2 100 000 kronor. En mindre lokal på cirka 500 kvadratmeter innebär en årlig hyreskostnad om 1 050 000 kronor.

Förvaltningen konstaterar att verksamhet i regnbågshuset kan kräva anställda för att samordna aktiviteter och vara ett stöd i att driva verksamheten. Kostnad för en heltidsanställd samordnare beräknas till 600 000 kronor per år. Funktioner kring exempelvis teknikstöd och städning bedöms uppgå till 300 000 kronor, vilket skulle innebära en samlad lönekostnad på 900 000 kr per år. Därtill kommer ytterligare driftkostnader som exempelvis eventuella kostnader för IT, leasing av inventarier och förbrukningsmaterial.

Dialog med HBTQ-rådet

Under stadsledningskontorets beredning har samtal också förts med en grupp utsedda representanter för HBTQ-rådet. Rådet lyfte bland annat att:

- Ett Regnbågshus kan både vara en social arena men också ett demokratiskt forum
- Förutsättningarna vad gäller ekonomiska ramar och möjlig lokal behöver tydliggöras så att hbtq-communityt vet vad det har att förhålla sig till
- Hbtq-communityt har vid ett flertal tillfällen lämnat synpunkter om sina önskemål kring ett Regnbågshus – att staden skulle gå ut med en ny öppen förfrågan skulle inte bidra till något nytt
- En anställd projektledare i staden som kan hålla i processen skulle kunna skapa både struktur och möjlighet till inflytande
- För att vidareutveckla arbetet med regnbågshuset skulle en styrgrupp för huset kunna utses med representanter för olika delar av communityt. Detta förutsätter att ekonomiska och lokalmässiga förutsättningar förtydligats

- Inspiration skulle exempelvis kunna hämtas från Lagerhuset där staden tillhandahåller ytor och struktur men att communityt fyller huset med verksamhet. Då hbtq-communityt är mångfacetterat och innehåller både nätverk, föreningar och enskilda finns det inte någon självklar enskild organisation som kan sägas representera helheten. HBTQ-rådet framhåller dock ett starkt engagemang inom hbtq-communityt vad gäller delaktighet i inrättandet av ett regnbågshus. Rådet har också uttryckt det som en möjlig uppgift för rådet att bidra till att olika delar av communityt bildar en styrgrupp för fortsatt utveckling av huset om förutsättningar vad gäller ekonomiska ramar och lokal är på plats.

Ny ansvarig nämnd

Från och med 2021 har en ny nämndorganisation införts i Göteborgs Stad. De gamla stadsdelsnämnderna och social resursnämnd har ersatts av nya facknämnder. I samband med detta har reglementen skrivits om och nya ansvarsområden pekats ut. Det är utifrån dessa nya förutsättningar som stadsledningskontoret har utgått i sin beredning av kommunfullmäktiges uppdrag 2020-09-10 §27 beslutpunkt 2, om att ny nämnd ska tilldelas uppdraget om att inrätta ett regnbågshus.

Reglementen och uppdrag

Samtliga nämnder ska i enlighet med de nya reglementena kap 1 § 4 ”utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering”. De har vidare i enlighet med kap 1 § 7 ”att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges visioner och mål.”

Socialnämnder - Flertalet av de uppdrag som tidigare tillhörde social resursnämnd har överförts till socialnämnderna Centrum, Hisingen, Sydväst och Nordost. De fyra nämnderna har samtliga i sina reglementen ett uppdrag om mötesplatser. I kap 2 § 5 står att nämnden ansvarar i sitt stadsområde ”för fritidsverksamhet som erbjuder aktiviteter och mötesplatser som stimulerar ungas personliga och sociala utveckling och bidrar till en rik och meningsfull fritid för alla barn och ungdomar oavsett bakgrund och förutsättningar. Fritidsverksamheten är till för alla men har ett särskilt fokus på unga mellan 10 - 20 år.”

Därutöver finns inte ansvaret för mötesplatser med i nämndernas uppdrag.

Kulturnämnd – Fokus för kulturnämndens uppdrag ligger inom det kulturpolitiska området, såsom att driva och samordna stadens kulturstrategiska arbete, stödja och främja konsten i dess olika former och konstnärernas villkor i staden. Nämnden ska också i enlighet med kap 2 §1 ansvara för att ”bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd.”

Nämnden ska likaså enligt kap 2 § 3 ”utifrån sitt verksamhetsansvar vara en aktiv part när det gäller insatser inom kungemensamma frågor som trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen samt samverka med civilsamhället”.

Nämnden för konsument och medborgarservice - Nämnden har fått ett förstärkt uppdrag vad demokrati. Enligt reglementet ska nämnden i enlighet med kap 2 § 1 ”bedriva ett proaktivt demokratiarbete.”

Enligt kap 2 § 2 ska nämnden ansvara för att ”skapa förutsättningar för invånarnas demokratiska delaktighet och inflytande i samskapande med nämnder/styrelser och andra aktörer” och enligt kap 2 § 4 ”upprätthålla en väl utbyggd infrastruktur av lokala nav för att stärka den lokala demokratin. Nämnden har ansvar för lokala råd och dialoger utan tydlig koppling till brukargrupp eller ansvarsområde”.

Dialog med förvaltningarna

Under stadsledningskontorets beredning har samtal förts med företrädare från kulturförvaltningen och konsument- och medborgarservice. Båda förvaltningarna ser att uppdraget med inrättandet av ett regnbågshus har kopplingar till respektive nämnders reglementen. Utifrån samtalen lyftes bland annat från de deltagande förvaltningarna:

- Innehåll och utformning av ett regnbågshus behöver förtydligas ytterligare
- Uppdraget är komplext och behöver ske i samverkan av flera kommunala aktörer
- Det skulle behövas en projektorganisation med en koordinator
- En utredning behöver göras kring kommunens lokalbestånd - lokalfrågan är prio ett
- Lokalförvaltningen behöver vara delaktiga
- En nämnd som projektleder arbetet – men flera nämnder behöver vara engagerade utifrån olika specialistkompetenser.
- Civilsamhällets deltagande och kreativitet behöver ges utrymme - likaså bör civilsamhället ges möjlighet att driva verksamheten
- Viktigt att få klarhet i vilka förutsättningar kommunen har för att uppfylla målgruppens förhoppningar
- Tydliggörande av prioriteringar i de inriktningar av huset som målgruppen lyft fram

Stadsledningskontorets bedömning

Kommunstyrelsens uppdrag från kommunfullmäktiges beslut 2020-09-10 § 27 ingår två delar. Dels att föreslå ny ansvarig nämnd för åtgärden, dels att utreda hur målet med ett regnbågshus ska kunna inrättas under 2022.

Stadsledningskontoret har i sin beredning haft att ta hänsyn till stadens nya nämndorganisation och vad som framkommit kring syftet med ett regnbågshus. Åtgärden är en del av hbtq-planens temaområde Mötesplatser och inkluderande rum som har som mål att ”Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet”. Det finns ett definierat behov av en social mötesplats för det mångfacetterade hbtq-communityt som rymmer både hbtq-föreningars behov av kontor och föreningsaktiviteter samt ett tryggt rum för tillfälliga nätverk och enskilda, icke-organiserade hbtq-personer. Ett regnbågshus skulle kunna skapa möjlighet till dialoger och ingångar till den röstbärande delen av civilsamhället, vilket är ett utvecklingsområde för stadens demokratiarbete och även den Överenskommelse mellan staden och civilsamhället som finns upprättad.

Utifrån kulturnämndens reglemente kap 2 § 1 om att ansvara för att ”bedriva och utveckla publika kulturinstitutioner och mötesplatser som inte åligger annan nämnd” bedömer stadsledningskontoret att ansvaret för målet ska tilldelas kulturnämnden.

Uppdraget kan med fördel omhändertas i nära samverkan med nämnden för konsument och medborgarservice – som utifrån sitt reglemente kap 2 § 1 har att ”bedriva ett proaktivt demokratiarbete” och kap 2 § 4 ansvara för ”dialoger utan tydlig koppling till brukargrupp eller ansvarsområde”.

Stadsledningskontoret bedömer att för att verkställa målet under 2022 krävs att ansvarig nämnd med tjänsteutlåtandet som underlag, får förutsättningar att arbeta vidare med finansiering, lokalisering och innehåll av aktiviteter i huset, då dessa delar hänger ihop. Det bedöms som angeläget att samverkan mellan kulturnämnden, nämnden för konsument- och medborgarservice och andra relevanta nämnder, bland annat lokalnämnden, kommer till stånd. Ett på förhand definierat ekonomiskt utrymme kan möjliggöra arbetet med innehåll och verksamhetens omfattning. Stadsledningskontoret ser att ett tydliggörande av budgetramar skulle skapa förutsättningar för detta.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Revidering av Göteborgs Stads HBTQ-plan

§ 27, 0971/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. HBTQ-planens giltighetstid förlängs till 31 december 2021.
2. Kommunstyrelsen uppdras revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd.
3. Kommunstyrelsen utreder hur målen angående inrättandet av ett regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.
4. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en ny uppdaterad rapport om HBTQ-personers livsvillkor till grund för den nya planen. Denna rapport undersöker även villkor för HBTQ-personer inom utbildningsförvaltningen och grundskoleförvaltningens verksamheter.

Handling

2020 nr 168.

Yrkanden

Bosse Parbring (MP), Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), Stina Svensson (FI), Helene Odenjung (L), Kristina Tharing (M), Bettan Andersson (V) och Jessica Blixt (D) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Vidare yrkar Bettan Andersson (V) avslag på yrkandet från SD i kommunstyrelsen.

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar bifall till förslaget från SD i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att kommunstyrelsens förslag bifallits.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Styrande dokument
Stadens nämnder och bolag

Dag för justering

2020-09-24

Vid protokollet

Sekreterare

Christina Hofmann

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-11-22

Diarienummer 0554/20

Handläggare

Ritva Gonzalez, Marie Larsson, Annika Lilleberg

Telefon: 031-367 99 71, 031-367 90 16, 031-368 80 62

E-post: annika.lilleberg@socialresurs.goteborg.se

ritva.gonzalez@socialresurs.goteborg.se

marie.larsson@socialresurs.goteborg.se

Trygga mötesplatser och skyddat boende och stöd för hbtq-personer

Förslag till beslut

Social resursnämnd godkänner redovisningen av uppdragen att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet samt att ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats och förklarar uppdragen som slutförda.

Sammanfattning

På sammanträdet 2019-11-25 gav nämnden förvaltningsdirektören i uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet (§ 261).

Nämnden gav också förvaltningsdirektören i uppdrag att, i nära dialog med hbtq-rådet, ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats (§ 274).

Förvaltningen har arbetat med uppdragen främst genom att delta i de dialoger som Social resursnämnds presidium haft med presidiet för HBTQ-rådet under 2020 och fördjupa arbetet med vissa frågeställningar och kontakter utifrån det. I dialogen med HBTQ-rådet har också andra aktiviteter diskuterats som finns i *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021* som nämnden har ansvar för. Det gäller bland annat skyddade boenden/boendeplatser.

Dialogerna har identifierat hur långt arbetet har kommit och frågeställningar och utmaningar som behöver hanteras för att komma vidare i arbetet.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-09-10 kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller Social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd. Kommunstyrelsen fick också i uppdrag att utreda hur målen angående inrättandet av ett Regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.

Bedömning ur ekonomisk dimension

När *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021* antogs av kommunfullmäktige i januari 2017 gjordes detta utan att ansvariga nämnder tilldelades ytterligare medel.

När det gäller Regnbågshus bedömer förvaltningen att en långsiktig drift av en mötesplats förutsätter ett beslut om en långsiktig finansiering. I en finansiering behöver också innehåll av verksamhet beaktas samt att lokalfrågan behöver vägas in i diskussionen.

En mötesplats ska enligt planen ska tas fram i samverkan med det civila samhället, vilket gör att även en eventuell samfinansiering bör beaktas i diskussion för finansiering och formerna av den.

Förvaltningen har i dagsläget lägenheter i skyddat boende som inte är en del av ett kollektivt boende och som därför kan användas av en bredare målgrupp. Enligt stadens samlade placerings- och inköpsfunktion (SPINK) har de i dagsläget kunnat verkställa det fåtal inkomna ärenden där det funnits ett uttalat hbtq-perspektiv.

Förvaltningen kan inte i dagsläget inom ram inrätta boenden som innefattar lås, larm och kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor. Det kräver dessutom ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte den efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Forskning och olika rapporter pekar på att hbtq-personer utsätts för olika former av kränkningar och våld i sin vardag och att ohälsotalen är höga bland hbtq-personer. Forskning påvisar att hbtq-personer generellt har sämre hälsa och tillit till viktiga samhällsinstanser, än de som inte är hbtq-personer.

Rapporten ”Normbrytande liv i Göteborg” lyfter bland annat att den utsatthet som många hbtq-personer upplever kan förstås i relation till heteronormen. Att de kommunala verksamheterna är uppbyggda utifrån en heteronormativ förståelse – och riskerar att inte tillhandahålla service till personer som bryter mot ett förgivettagande om medborgaren/brukaren som heterosexuell och cisperson. Detta är särskilt allvarligt då det gäller våldsutsatthet.

Bland skydds- och friskfaktorer för hbtq-personer brukar nämnas att tryggare och säkrare mötesplatser är av stor betydelse,

Enligt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor upplever unga hbtq-personer att en ökad synlighet och representation är främjande för deras hälsa. Inrättandet av fler mötesplatser för hbtq-personer skulle möjliggöra att barn och unga som identifierar sig som hbtq-person eller funderar över sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck skulle ha en mötesplats där andra hbtq-personer i alla åldrar vistas.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2020-12-08.

Bilagor

1. Från presidiediskussioner Social resursnämnd och HBTQ-rådet 2020

Ärendet

Nämnden är att godkänna redovisningen gällande uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet samt att ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats, samt att förklara uppdragen slutförda.

Beskrivning av ärendet

Vid Social resursnämnds sammanträde 2019-11-25 gav nämnden förvaltningsdirektören i uppdrag att inleda arbetet med att utreda ett Regnbågens Hus, i nära dialog med HBTQ-rådet (§ 261). Uppdraget gavs i samband med att förvaltningen rapporterade tillgången av skyddade boenden samt mötesplatser för hbtq-personer samt redovisade en schablonberäkning av olika nivåer på omfång, innehåll och kostnad för en mötesplats Regnbågens Hus (§ 249). På sammanträdet gav nämnden också förvaltningsdirektören i uppdrag att, i nära dialog med hbtq-rådet, ta initiativ till åtgärder som gör det enklare för våldsutsatta hbtq-personer att hitta relevant information på Göteborgs Stads webbplats (§ 274).

I kommunfullmäktiges budget för 2020 har följande uppdrag riktats till Social resursnämnd:

- Social resursnämnd får i uppdrag att tillsammans med HBTQ-rådet, och berörda aktörer, föra en dialog kring hur arbetet med att etablera ett Regnbågshus ska tas vidare och utformas.

Arbetet med såväl nämndens som kommunfullmäktiges uppdrag är kopplat till arbetet med *Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021*.

Ett temaområde är ”Mötesplatser och inkluderande rum” som har ett mål att ”Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet.” En av åtgärderna kopplat till målet är att

- ”Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer”.

Social resursnämnd har utsetts som ansvarig för åtgärden vilken enligt planen ska utföras under planens giltighetstid.

Ett annat temaområde ”Utsatthet och diskriminering” har ett mål ”Staden erbjuder våldsutsatta hbtq-personer adekvat skydd och stöd” som har flera åtgärder. En av dem är

- ”Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.”

Trots att aktiviteten inte omfattas av nämndens eller kommunfullmäktiges uppdrag, har denna aktivitet ingått i diskussionerna mellan presidierna varför den också återges här.

Arbetet med planen

Efter att planen hade antagits i kommunfullmäktige i januari 2017 beslutade Social resursnämnd 2017-05-24 att ställa sig bakom förvaltningens förslag till ansvarsfördelning och hantering av åtgärder som berör Social resursnämnd. I tjänsteutlåtandet beskrev förvaltningen att merparten av planens åtgärder beräknades att rymmas inom ordinarie budgetramar för 2017. Men förvaltningen påtalade också att stadsledningskontoret i sitt

tjänsteutlåtande (dnr 1407/14) såg att några av de nya åtgärder som föreslogs kunde komma att medföra ökade kostnader och skulle därför behöva hanteras i budgetprocessen inför 2018 och framåt. För att kunna genomföra flera av de nya uppdragen krävdes besked i resursfrågan innan förvaltningen kunde gå vidare med förslag på aktiviteter.

För åtgärden att inrätta skyddade boenden/boendeplatser bedömde förvaltningen att uppdraget skulle kräva nya resurser för utredning och genomförande. Beroende på utfall i budget för 2018 kunde utredning påbörjas under 2018 med förslag på lösningar inför 2019.

För åtgärden att inrätta ett Regnbågshus bedömde förvaltningen att den behövde föregås av en utredning kring innehåll och genomförande. Taktiken på genomförandet skulle bero på vilka resurser som fanns tillgängliga.

I arbetet med ett Regnbågshus skapades under 2018 en arbetsgrupp bestående av deltagare från civilsamhällets organisationer och en medarbetare från förvaltningen. Arbetsgruppen tog del av erfarenheter från andra mötesplatser och tog fram en enkät för att fånga tankar kring utformandet av ett Regnbågshus. Enkäten skickades ut till delar av civilsamhället som arbetar med hbtq-frågor och Göteborgs Stads HBTQ-råd. Tolv organisationer besvarade enkäten och deras tankar och önskemål kring förutsättningar för en mötesplats, ett Regnbågshus sammanställdes i en rapport. Social resursnämnd tog del av den vid sammanträdet 2019-04-17. Som en konsekvens av beslutade budgetanpassningar för 2019 kunde inte förvaltningen arbeta vidare med uppdraget under året.

Stadsledningskontoret gjorde under 2019 en deluppföljning av planen som redovisades i kommunstyrelsen 23 oktober 2019. I samtalen med stadsledningskontoret återkopplade förvaltningen att det inte fanns finansiering för skyddade boenden/boendeplatser, men att efterfrågan på platser inte heller varit tillräckligt stor för ett boende/boenden. Inte heller när det gällde ett Regnbågshus har staden kopplat några resurser till uppdraget. Det har inte heller funnits utrymme att genomföra uppdraget inom befintlig ram, vilket förvaltningen återkopplat i uppföljningsrapporter.

Möten mellan Social resursnämnds och HBTQ-rådets presidier

Med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag, samt utifrån de föreliggande uppdragen från nämnden, har presidierna för Social resursnämnd och HBTQ-rådet tillsammans med tjänstepersoner från stadsledningskontoret och Social resursförvaltning träffats regelbundet under 2020, för att diskutera möjliga vägar framåt gällande aktiviteter i planen.

Mötena har främst haft fokus kring skyddade boenden/boendeplatser och Regnbågshus, men har även berört andra aktiviteter i planen som Social resursnämnd ansvarar för.

Bilaga 1 är en summering av en del av synpunkterna som presidiet återkopplat i diskussionerna. Den innefattar också ett förslag om fortsatt möjliga alternativ för finansiering av Regnbågshus att ta ställning till, som togs fram till det senaste mötet med presidierna. Detta möte blev dock inställt på grund av sjukdom, varför förslagen inte varit uppe till diskussion. Kommunfullmäktige beslutade på sammanträdet 2020-09-10 bland annat att:

- Kommunstyrelsen uppdras revidera HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller social resursnämnd tilldelas annan ansvarig nämnd.
- Kommunstyrelsen utreder hur målen angående inrättandet av ett regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022.

Med anledning av det har presidierna valt att avvakta med fortsatta möten tills det att det blir klart vem som har fortsatt ansvar för frågorna.

Förvaltningens bedömning

I frågan om ett fortsatt arbete med ett Regnbågshus bedömer förvaltningen att, vilket det också framkommit i diskussionerna med presidierna, för att kunna gå vidare med frågan behövs ett samlat grepp i arbetet med finansiering, lokalisering och innehåll av aktiviteter i huset. Dessa delar är nära sammanlänkade och för att komma framåt i frågan behöver samtliga delar hanteras parallellt. För att säkerställa en långsiktig drift av en mötesplats förutsätts beslut om en långsiktig finansiering. Kostnaden för ett Regnbågshus är kopplad till innehåll och omfattning av verksamheten. För att kunna ta fram ett relevant innehåll förutsätter det fortsatt dialog och samverkan med målgruppen, ”i samverkan med civilsamhället” i enlighet med skrivelsen i planen. Målgruppen för ett Regnbågshus är inte homogen och det finns många möjliga deltagare. En del av dem är redan i dagsläget med i föreningar och organisationer samtidigt som det är viktigt att nå även andra som inte är det och skulle gagnas av tillgång till en mötesplats. För ett fortsatt arbete behöver staden hitta en form för dialog där arbetet kan föras framåt. Ett val av möjlig lokal hänger också ihop med finansiering och innehåll i verksamhet.

Förvaltningen har hittills gjort bedömningen att kvinnors skyddsbehov har kunnat tillgodoseas inom ramen för de platser som finns och ytterligare tillskapats inom ramen för Kriscenter för kvinnor (KCK). Genom utökningen av fyra lägenheter som ska göras tillgänglighetsanpassade, där en har tagits i bruk samt Utvägs boende inom Kriscenter för män (KCM) som har lägenheter som även använts som skyddsboende för våldsutsatta personer, har det öppnats ytterligare upp möjligheter att erbjuda skydd som inte är inom ett kollektivt boende.

Staden arbetar också i samverkan med en mängd idéburna organisationer där våldsutsatta kan få skydd och stöd från flera olika verksamheter. Om det finns aktörer inom civilsamhället som vill driva boendeplatser för skydd och stöd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, har de möjlighet att söka om verksamhetsbidrag.

För män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, som är i behov av skyddat boende med lås, larm och kamera behövs lösningar utöver stadens egen produktion av platser.

SPINK (stadens samlade placerings- och inköpsfunktion) fördelar platser till skyddat boende och enligt dem kommer det in väldigt få ärenden där hbtq-perspektivet är uttalat. De bedömer att det finns tillräckligt med platser för de ärenden som inkommer och att det blir vanligare att leverantörer framhåller att de har kompetens att möta målgruppen.

Om förvaltningen skulle producera platser i egen regi som riktar sig till män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, förutsätter det beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram. Att upprätta boenden som innefattar lås, larm och

kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, kräver ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte heller en efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Förvaltningen är medveten om att, precis som det framkommit i diskussionerna med HBTQ-rådet, det kan finnas ett mörkertal och att behoven är större än det som framkommer nuläget, utifrån de placeringar som görs. Men förvaltningen bedömer att det samtidigt krävs ett annat och mer omfattande arbete över staden som även omfattar kontakten med socialtjänstens handläggare, för att hantera den brist på tillit som hbtq-personer kan ha till att den offentliga verksamheten ska tillhandahålla skydd för dem. Det vill säga att bristen på efterfrågan inte endast står att finna i en eventuell brist på platser.

Inom ramen för diskussionen mellan presidierna har förvaltningen bidragit till diskussionen gällande Regnbågshus och skyddade boenden/boendeplatser, men har också diskuterat andra aktiviteter i planen såsom hur våldsutsatta hbtq-personer lättare ska hitta relevant information.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut och inför ny nämndorganisation inväntar förvaltningen stadsledningskontorets revidering av HBTQ-planen så att de mål som idag ägs av stadsdelsnämnd eller Social resursnämnd kommer att tilldelas annan ansvarig nämnd. Det gäller också den utredning om hur målen angående inrättandet av ett Regnbågshus samt skyddat boende och jourverksamhet för våldsutsatta ska kunna verkställas senast under 2022. I avvaktan på dessa beslut om fortsatt inriktning, bedömer förvaltningen att nämndens uppdrag till förvaltningen kopplade till planen i dess nuvarande utformning kan föreslås vara fullgjorda.

Social resursförvaltning

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021

I Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor År 2017 – 2021 lyfts ett antal temaområden, mål och åtgärder. I flera aktiviteter har Social resursnämnd fått ett ansvar för genomförandet.

Bland annat gäller det inom målområdet *Utsatthet och diskriminering* målet *Staden erbjuder våldsutsatta hbtq-personer adekvat skydd och stöd* som innefattar bland annat aktiviteterna:

- Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.
- Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer.

Ett annat målområde är *Mötesplatser och Inkluderande rum* som bland annat innehåller målet *Hbtq-personer har möjlighet att åtnjuta sina demokratiska rättigheter och aktivt delta i samhällslivet* som bland annat omfattar aktiviteten:

- Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer.

Under 2020 har presidierna för Social resursnämnd och HBTQ-rådet haft återkommande diskussioner kring dessa aktiviteter.

Inrätta i samverkan med civila samhället en mötesplats, ett Regnbågshus, för hbtq-personer.

För att kunna gå vidare med frågan bedömer förvaltningen att det behövs ett samlat grepp i arbetet med *finansiering, lokalisering* och *innehåll av aktiviteter* i huset, då dessa delar hänger ihop.

För att säkerställa en långsiktig drift av en mötesplats förutsätts det att det finns beslut om motsvarande finansiering. Kostnaden för ett Regnbågshus är kopplad till innehåll och omfattning av verksamheten. Val av möjlig lokal hänger också ihop med finansiering och innehåll i verksamhet

För att ge en ungefärlig bild av kostnader det skulle kunna röra sig om lyfter förvaltningen olika exempel:

Lokalkostnader

Hyra av egen lokal

Vid jämförelser med verksamheter som har möteslokaler i stadens lokaler som innefattar ett flertal rum för olika aktiviteter, skulle en motsvarande lokalhyra för ett Regnbågshus för en lokal i storleksordningen 1000 kvadratmeter innebära en årlig hyreskostnad om

cirka 2 100 000 kronor. En mindre lokal på cirka 500 kvadratmeter går på en årlig hyreskostnad om 1 050 000 kronor.

Samlokalisering med befintliga lokaler

Ett alternativ för att få ner lokalkostnader är en samlokalisering i de lokaler med mötesverksamheter som redan används av staden. Flera verksamheter används endast dagtid på vardagar. Om ett Regnbågshus skulle inrikta sig på aktiviteter på kvällar och helger, skulle befintliga lokaler kunna användas för verksamheten och kunna dela på befintliga hyreskostnader.

Exempel på detta kan vara Social resursförvaltnings Aktivitetshus där lokaler i storleksordningen 1000 kvadratmeter för 2021 beräknas ha en årlig hyreskostnad om 2 100 000 kronor. Ett annat exempel är Allégården och 2 300 000 kronor.

Abonnemang eller inhyrning i lokaler

Ett tredje alternativ visar på kostnader för mindre volymer och frekvens i aktiviteter och genom inhyrning i andras lokaler. Ett sådant exempel skulle kunna vara att hyra in sig på Mötesplatsen på Södra Allégatan som drivs av Göteborgs Förenings Center. Där skulle en verksamhet kunna abonnera ett visst antal timmar eller dagar i veckan och betala hyra för det. Ett halvdagspass, eller ett kvällspass i deras stora lokal kostar 1000 kronor, vilket skulle göra 2000 kronor för en kombinerad eftermiddag och kväll per vecka.

I samma hus har Göteborgs Förenings Center uthyrning av kontorslokaler, där olika föreningar hyr in sig. Ett kontor skulle gå på en hyreskostnad om 6500 kronor per månad eller 17 000 per kvartal. I anslutning till kontoren finns också mindre mötesrum som går att boka in sig på. En sådan lösning skulle möjliggöra en uppstart i en mindre skala och att användandet av lokaler skulle kunna utökas efter behov. Om en utökning av verksamhet skulle innebära att verksamheten går över till andra lokaler ligger uppsägningstiden av själva kontorslokalerna på sex månader.

Inga av dessa lokalkostnader innefattar några eventuella anpassningar eller ombyggnationer, ifall sådana skulle finnas utifrån verksamhetens behov.

Förvaltningen har tidigare gjort en enkätundersökning som besvarades av ett antal civilsamhällesorganisationer, där säkerhet och trygghet lyftes som viktiga aspekter. Beroende på val av lokal kan det finnas möjligheter till portlås och andra låssystem. Men om ett val av lokal skulle göras som kräver ytterligare justeringar tillkommer kostnader för detta. Vilka kostnader det skulle röra sig om är svårt att säga då det inte finns något uttalat förslag på lokal.

Övriga kostnader

Om ett Regnbågshus skulle ha en mer omfattande verksamhet kan det behövas en anställd för att samordna aktiviteter och vara ett stöd i att driva verksamheten.

Kostnad för en heltidsanställd samordnare skulle vara 600 000 kronor/år. I den enkätundersökning som gjordes med civilsamhällesorganisationerna fanns även synpunkter kring funktioner kring exempelvis teknikstöd och städning. En mer omfattande verksamhet skulle kunna innebära dessa funktioner och en ytterligare lönekostnad på 300 000 kronor, utöver samordnaren. Den samlade lönekostnaden blir då 900 000 kronor/år.

En verksamhet med mindre omfattning av aktiviteter skulle kunna innebära en deltidsanställning på 300 000 kronor/år. Om staden ansvarar för drift av denna typ av verksamhet, ställs denna typ av anställning i konflikt med stadens strävan att erbjuda heltidsanställning till alla.

Om lokalvård inte läggs in i medarbetarkostnaden ovan, tillkommer en kostnad om 40 000 kronor per år för en lokal på 1000 kvadratmeter och 20 000 kronor för en mindre lokal.

Utifrån exemplet Göteborgs Förenings Center Mötesplats, förutsätts att någon är där för att ta emot besökare och ha ett värdskap och möjligen också till att bemanna ett kontor. Detta skulle kunna utföras av en deltidsanställd eller att ett antal medverkande föreningar tar på sig att arrangera det.

It- och telefonkostnader innebär 30 000 kronor/år. Utöver det räknar vi in årliga kostnader om 20 000 kronor för förbrukningsmateriel och liknande.

En annan kostnad som tillkommer är leasingkostnader för inventarier. De kan variera beroende på omfång av lokal och om det är befintliga lokaler eller nystart av verksamhet. Vi räknar dock med att kostnaden går på åtminstone 100 000 kronor per år.

Andra kostnader som också tillkommer är exempelvis overheadkostnader.

Kostnader, samlat

Kostnaderna för ett Regnbågshus kan enligt det som beskrivits variera, beroende på omfattning av innehåll och lokalisering av verksamheten. Att driva ett Regnbågshus i egen lokal, med en samordnarfunktion, övriga kostnader samt tillkommande overheadkostnader skulle innebära en årlig kostnad om cirka 4 miljoner kronor och nedåt, beroende på val av genomförande och organisering.

Finansiering, övrigt

I maj 2020 gjordes en förfrågan bland ett antal föreningar i communityt vilka förutsättningar de eventuellt hade att bidra till en samfinansiering av ett Regnbågshus. Det framkom att det finns olika förutsättningar för att bidra ekonomiskt, men att de flesta hade små eller begränsade möjligheter. RFSL delar idag lokaler med Ekho Göteborg och RFSU Göteborg, men bedömer att de skulle kunna lägga motsvarande sina hyreskostnader i lokaler i ett Regnbågshus, under förutsättning av de får dessa pengar i föreningsbidrag och att kostnaden motsvarar lokalbehovet. De har dock skrivit kontrakt med Higab för ytterligare tre år (från årsskiftet). Men de har uttryckt att de hoppas på att Higab kan bli involverade i frågan och att de på så vis kanske inte behöver vara bundna av kontraktet på nuvarande adress.

I övrigt har det även förekommit andra diskussioner och synpunkter om olika *former* av finansiering (t.ex IOP, direktupphandling, föreningsbidrag) men de är avhängiga ett beslut om hur en verksamhet ska finansieras.

Innehåll av aktiviteter

I den Open hearing som hölls i april 2018 uttrycktes det bland annat att det vore en bra idé att låta organisationer och föreningar hyra kontorsplatser och på så vis samla ideell

sektor under samma tak. Andra upplever att regnbågshuset främst borde vara till för allmänheten och fånga upp grupper som inte kan eller vill organisera sig i föreningsform.

Tolv civilsamhällesorganisationer besvarade har under 2018 besvarat en enkät och beskrivit tankar och önskemål kring förutsättningar för en mötesplats.

I vårens samtal mellan presidierna för SRN och HBTQ-råd har det återupprepat framkommit att det finns olika synpunkter kring önskemål och behov gällande vad innehållet i ett Regnbågshus skulle omfatta.

Aktiviteten är formulerad som ”Inrätta i *samverkan med civila samhället* en mötesplats (...).” För att få en förflyttning och konkretisering gällande innehåll och inriktning för ett Regnbågshus, efterfrågar presidiet för Social resursnämnd en samverkanspart.

Frågan har kommit upp under våren om det kan ske genom fortsatta open hearings, dialogmöten eller liknande.

I Social resursförvaltnings arbetsgrupp från 2018 som bestod av deltagare från civilsamhällets organisationer, lyfte de möjligheten för organisationerna att tillsammans skapa en samverkansförening för Regnbågshuset. Social resursnämnds presidium har efterfrågat något i linje med detta. Denna samverkanspart behöver inte utgöras av medlemmar i rådet, men nämnden har sett det som en möjlig kanal till att finna parter som kan vara delaktiga i samverkan och föra dialogen framåt.

Förvaltningen har 2019 i ett ärende till nämnden, påtalat möjligheten för en sådan samverkansförening att vara med och driva verksamheten. Detta för att de ska kunna utforma innehållet i verksamhet och för att det skulle vara i linje med att inrättandet sker i samverkan med civilsamhället, i linje med åtgärden i planen

Framtagande av lämplig lokal

Ett fortsatt arbete med framtagande av lokal är avhängigt beslut om finansiering och kopplat till innehåll av verksamhet.

Inrätta skyddade boenden/boendeplatser med skalskydd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer.

Rapporten ”Normbrytande liv i Göteborg” lyfter bland annat att den utsatthet som många hbtq-personer upplever kan förstås i relation till heteronormen. Att de kommunala verksamheterna är uppbyggda utifrån en heteronormativ förståelse – och riskerar att inte tillhandahålla service till personer som bryter mot ett förgivettagande om medborgaren/brukaren som heterosexuell och cisperson. Detta är särskilt allvarligt då det gäller våldsutsatthet.

Platser i skyddat boende fördelas av SPINK (stadens samlade placerings- och inköpsfunktion) som har funnits sedan 2018. Alla interna och externa placeringar som görs under kontorstid ska gå via SPINK, som har ramavtal för att erbjuda skyddat boende.

I cirka 50 procent av ärendena gällande skyddat boende sker placering internt eller hos de ideella kvinnojourerna.

Skyddat boende, kommunal produktion av platser

Kriscenter för kvinnor (KCK) är Göteborgs Stads samlade resurs för kvinnor utsatta för våld i nära relationer och består av en samtalsmottagning och ett skyddat boende. Verksamheten vänder sig till kvinnor som är skrivna i Göteborgs kommun. Alla personer som identifierar sig som kvinnor kan erhålla både skydd och stöd.

Det skyddade boendet på KCK har tolv boendeplatser, tillgängliga för kvinnor som fått ett biståndsbeslut av socialtjänsten. Fem av platserna finns i ett kollektivt boende med stärkt tillsyn och stöd, sju platser finns i ett mer självständigt boende med egna lägenheter och tillgång till gemensamma utrymmen. Under 2018 togs beslut om en utökning med fyra lägenheter som ska göras tillgänglighetsanpassade, där en lägenhet tagits i bruk. Utöver tillgänglighetsanpassning är central belägenhet ett annat kriterium för dessa lägenheter, så att de inte ska befinna sig alltför långt bort från stödjande verksamhet. Det har visat sig finnas en stor tröghet i att få loss denna typ av lägenheter för verksamhet.

Utvägs boende inom Kriscenter för män (KCM), är ett tillfälligt boende för personer som har utövat hot och/eller våld i familjen och som har barn. Syftet med boendet är att den våldsutsatta partnern och barn ska kunna bo kvar i hemmet, samtidigt som våldsutövaren flyttar och får hjälp med att bryta sitt våldsamma beteende. Boendet består av fyra lägenheter.

Då det funnits tillgängliga platser har dessa lägenheter även använts som skyddsboende för våldsutsatta personer.

De tolv lägenheter inom KCK:s verksamhet är de lägenheter som finns inom ramen för skyddade boendeplatser som har lås, larm och kamera.

Skyddade boendeplatser beviljas utifrån individuella behov och alla av dem bor där är inte i behov av låsta boenden. De låsta boendena finns på kända adresser och det kan också utgöra en riskfaktor då en möjlig förövare kan uppehålla sig i anslutning till adressen, till skillnad från en lägenhet på okänd adress.

Idéburna organisationer

Staden arbetar i samverkan med en mängd idéburna organisationer där våldsutsatta kan få skydd och stöd från flera olika verksamheter. De som har valt att söka och har erhållit verksamhetsbidrag från Social resursnämnd under 2020 är fem ideella kvinnojourer som tillsammans erbjuder cirka 23 boendeplatser. Utöver det finns platser i skyddat boende för kvinnor i prostitution/trafficking där Räddningsmissionen/Ruth och Social resursnämnd har ingått ett IOP, samt Lilla Britta en relativt nystartad jour för målgruppen äldre och personer med funktionsnedsättning.

Social resursnämnd tilldelar föreningsbidrag inom det sociala området. De senaste två åren har nämnden inom ramen för särskilda satsningar enligt kommunfullmäktiges budget haft en förstärkning för Långsiktigt stöd till kvinno- och tjejjourer.

Om det finns aktörer inom civilsamhället som vill driva boendeplatser för skydd och stöd för män, transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, har de möjlighet att söka om verksamhetsbidrag.

Placering, skyddat boende

Förvaltningen har hittills gjort bedömningen att kvinnors skyddsbehov har kunnat tillgodoses inom ramen för de platser som finns och ytterligare tillskapats inom ramen för KCK. För män och transpersoner som är i behov av skyddat boende med lås, larm och kamera behövs lösningar utöver stadens egen produktion av platser.

I "Kartläggning av Individ -och familjeomsorgens arbete med våldsutsatta personer" som gjorts av Social resursförvaltning 2020-05-27 uppger stadsdelarna och socialjouren att de anser att de till stor eller mycket stor utsträckning kan tillgodose våldsutsatta barns och vuxnas behov av skydd. Det som lyfts som problematiskt är att tillgodose skyddet för hbtq-personer, män, personer med missbruk eller psykisk ohälsa.

I kartlägningsunderlaget framkommer det att socialjouren påtalat att de ser det som svårt med tillgång till män och hbtq-personer. Någon stadsdel kommenterar kring möjlighet att tillgodose våldsutsattas behov av stöd genom öppenvårdsinsatser och skyddsinsatser, att transpersoner exempelvis kan drabbas av att boende saknas.

SPINK har fått in ett fåtal förfrågningar om skydd då det har framgått att det handlat om hbtq-personer. Enligt SPINK har de inte med hbtq-perspektivet i sina placeringsformulär och kan därför inte isolera i statistiken. Men de säger att det handlar om väldigt få ärenden som inkommit till SPINK. Under 2020 rör det sig om 3-4 ärenden, där hbtq-perspektivet varit uttalat. De bedömer att det finns tillräckligt med platser för de ärenden som inkommer och att det blir vanligare att leverantörer framhåller att de har kompetens att möta målgruppen.

SPINK säger sig kunna lösa förfrågan med det tänkta skyddsbehovet efter en del arbete.

I vissa fall kan det hända att socialtjänsten inte vänder sig till SPINK utan går direkt till privat utförare.

Inom ramen för att inrätta skyddande boenden för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, har förvaltningen huvudsakligen fokuserat på att säkerställa tillgången på platser för personer utifrån påtalat behov.

Att producera platser i egen regi, förutsätter beslut om finansiering, då detta inte ryms inom befintlig ram.

Att upprätta boenden som innefattar lås, larm och kamera, för män, för transpersoner och lesbiska och bisexuella kvinnor, kräver ett antal separata boendelösningar då det inte rör sig om en homogen grupp. I dagsläget finns inte en efterfrågan för att kunna belägga dessa platser, vilket skulle medföra risk för tomgångskostnader.

Förvaltningen är medveten om att, precis som det framkommit i diskussionerna med HBTQ-rådet, det kan finnas ett mörkertal och att behoven är större än det som framkommer i de placeringar som görs i nuläget. Men bedömer att det samtidigt kräver ett bredare arbete som även omfattar kontakten med socialtjänstens handläggare, för att hantera det problem som lyfts i rapporten normbrytande liv samt i planen och för att säkerställa hbtq-personers behov av skydd.

Inrätta en jour- och stödverksamhet direkt riktad till hbtq-personer.

Arbetet med åtgärden har främst skett genom att befintliga enheter och verksamheter arbetat med frågan. Socialjouren erbjuder jourverksamhet utifrån sitt uppdrag och kan erbjuda stöd i akuta situationer, medan de hänvisar vidare till socialtjänst i berörd stadsdel i övriga ärenden. Andra verksamheter erbjuder också stöd som exempelvis Kriscentrum för Kvinnor genom samtalsmottagningen.

På samma sätt som i ovan nämnda aktiviteter har förvaltningen lyft att en separat jourverksamhet kräver ytterligare resurser, som inte finns att tillgå inom befintlig ram.

En jourverksamhet behöver i många fall koppla an till andra insatser och kanaler och förvaltningen bedömer inte det som framkomligt att bygga parallella spår inom befintlig organisation, utan att hålla sig till ”ett spår in”. Istället behöver befintlig jourverksamhet arbeta för att bli mer inkluderande och ser i en fortsättning av uppdraget att det handlar om att utveckla former för detta samt att höja kompetensnivån för nyckelpersoner. Ett exempel som framhållits i dialogen med HBTQ-rådet är resursteamet som arbetar inom hedersrelaterat våld.